Sikkerhetsdatablad

ROSMARINOLIE

Erstatter dato: 30-06-2020
Revisionsdato: 22-11-2022
Version: 2 (NO-v1)

PUNKT 1: Identifikasjon av stoffet/blandingen og av selskapet/virksomheten	
1.1. Produktidentifikator	
Handelsnavn:	Rosmarinolie
Beskrivelse:	Oljen er utvunnet ved vanndampdestillasjon av Rosmarinus officinalis L.
Varenummer Natur-Drogeriet:	62020
CAS-nr.:	84604-14-8
Unik formelidentifikator (UFI):	8H00-F0DF-K002-TKHJ
1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes	
Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen Duftkorreksjonsmiddel.	
Bruk som frarådes Ingen særlige.	
1.3. Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet	
Leverandør:	Natur-Drogeiet A/S Nydamsvej 13-15 DK-8362 Hørning Danmark
Tlf.:	+45 86923333
E-mail:	qa@natur-drogeriet.dk
WWW:	www.natur-drogeriet.dk
Kontaktperson:	Helle Rønning Hansen
Distributør i Norge:	Arnika AS, Teglverksveien 47, 3057 Solbergelva, tlf:+47 32240550
1.4. Nødtelefon Kontakt Giftinformasjonen på telefon +47 22 59 13 00 (åpent 24 timer i døgnet). Se punkt 4 om førstehjelpstiltak.	

PUNKT 2: Fareidentifikasjon
2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen Klassifisering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008
Flam. Liq. 3; H226, Brannfarlig væske og damp. Asp. Tox. 1; H304, Kan være livsfarlig, hvis det inntas og kommer i luftveiene. Skin Irrit. 2; H315, Forårsaker hudirritasjon. Skin Sens. 1; H317, Kan forårsake allergisk hudreaksjon. Eye Dam. 1; H318, Forårsager alvorlig øjenskade. STOT SE 2; H371, Kan forårsake organskader. Aquatic Acute 1; H400, Meget giftig for vannlevende organismer. Aquatic Chronic 1; H410, Meget giftig med langvarige virkninger for vannlevende organismer.
2.2. Merkingselementer Merking i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 Dette produkt er klassifisert og merket iht. CLP-forordningen.
Farepiktogram:
Signalord: • Fare.

Faresetninger:
Brannfarlig væske og damp. (H226)
Kan være livsfarlig, hvis det inntas og kommer i luftveiene. (H304)
Forårsager hudirritasjon. (H315)
Kan forårsake allergisk hudreaksjon. (H317)
Forårsager alvorlig øyenskade. (H318)
Kan forårsake organskader. (H371)
Meget giftig med langvarige virkninger for vannlevende organismer. (H410)

Sikkerhetssetninger

- Forebyggelse:
  - Bruk øyebeskyttelse / beskyttelseshansker. (P280)
  - Tilsølt arbeidstøy bør ikke fjernes fra arbeidsplassen. (P272)
- Reaksjon:
  - VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gjøres enkelt. Fortsett skylling. (P305+P351+P338)
  - Ring omgående til en GIFTINFORMASJON/lege. (P310)
- Oppbevaring
  - Oppbevares på et godt ventilert sted. Oppbevares kjølig. (P403+P235)
- Avhending:
  - Avhending av innholdet/beholderen i henhold til de lokale/regionale/nasjonale/internasjonale forskrifter. (P501)

Farebestemmende komponent(er) til etikettering:

- Eukalyptol
- 1,7,7-trimethylbicyclo,2,2,1,heptan-2-one
- Pin-2(3)-ene (Alpha-pinene)
- Pin-2(10)-ene (Beta Pinen)
- (R)-p-mentha-1,8-dien
- Beta-Caryophyllen
- P-mentha-1(7),2-diene
- Terpinen-4-ol
- Linalool; 3,7-dimethyl-1,6-octadien-3-ol; dl-linalool
- P-cymen
- 7-methyl-3-methyleneocta-1,6-diene (Myrcene)
- P-Mentha-1,4(8)-dien
- 3,7,7-trimethyl bicyclohep-3-en
- P-mentha-1,3-dien
- 5-isopropyl-2-methylbicyclo[3.1.0]hex-2-ene (alpha-Thujene)
- 1-Octen-3-ol

2.3. Andre farer

Annen merking

- Ikke anvendelig.

Andet

- Blandingen/produktet inneholder ingen stoffer, som er vurdert til å være et PBT- og/eller vPvB-stoff.

PUNKT 3: Sammensetning / opplysninger om bestanddeler

3.2 Blandinger

Produkt/Substans	CAS nr.	EF nr.	REACH	Indeksnr.:	% w/w	Bemerkninger	Klassifisering
Eukalyptol	470-82-6	207-431-5	01-2119967772-24		40-60 %		Flam. Liq. 3, H226 Skin Sens. 1B, H317

1,7,7-trimethylbicyclo,2,2,1,heptan-2-one	76-22-2	200-945-0	01-2119966156-31		15-25 %		Flam. Sol. 2, H228 Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1, H318 Acute Tox. 4, H332 STOT SE 2, H371
Pin-2(3)-ene (Alpha-pinene)	80-56-8	201-291-9	01-2119519223-49		15-25 %		Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H302 Asp. Tox. 1, H304 (SCL: 1.00 %) Skin Irrit. 2, H315 Skin Sens. 1, H317 Aquatic Acute 1, H400 (M=1) Aquatic Chronic 1, H410 (M=1)
Pin-2(10)-ene (Beta Pinen)	127-91-3	204-872-5	01-2119519230-54		5-10 %		Flam. Liq. 3, H226 Asp. Tox. 1, H304 (SCL: 1.00 %) Skin Sens. 1, H317 Aquatic Acute 1, H400 (M=1) Aquatic Chronic 1, H410 (M=1)
(+)-cCamphen	79-92-5	201-234-8	01-2119446293-40		5-10 %		Flam. Sol. 2, H228 Eye Irrit. 2, H319 Aquatic Chronic 1, H410 (M=1)
(R)-p-mentha-1,8-dien	5989-27-5	227-813-5	01-2119529223-47	601-029-00-7	5-10 %	[9]	Flam. Liq. 3, H226 Skin Irrit. 2, H315 Skin Sens. 1, H317 Aquatic Acute 1, H400 (M=1) Aquatic Chronic 1, H410 (M=1)
Beta-Caryophyllen	87-44-5	201-746-1	01-2120745237-53		5-10 %		Asp. Tox. 1, H304 (SCL: 1.00 %) Skin Sens. 1B, H317
P-menth-1-en-8-ol (Alpha-Terpineol)	98-55-5	202-680-6	01-2119980717-23-XXXX		5-10 %		Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319
P-mentha-1(7),2-diene	555-10-2	209-081-9			5-10 %		Flam. Liq. 3, H226 Asp. Tox. 1, H304
Terpinen-4-ol	562-74-3	209-235-5	01-2120748638-40		5-10 %		Acute Tox. 4, H302 Skin Irrit. 2, H315 Skin Sens. 1, H317 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H336

DL-borneol	507-70-0	208-080-0	01-2120768418-42		1-3 %		Flam. Sol. 2, H228 Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1, H318 Acute Tox. 4, H332 STOT SE 2, H371
Linalool; 3,7-dimethyl-1,6-octadien-3-ol; dl-linalool	78-70-6	201-134-4	01-2119474016-42	603-235-00-2	1-3 %	[9]	Skin Sens. 1B, H317
P-Mentha-1,4-dien (Gamma Terpinene)	99-85-4	202-794-6	01-2120780478-40		1-3 %		Flam. Liq. 3, H226 Repr. 2, H361 Aquatic Chronic 2, H411
P-cymen	99-87-6	202-796-7	01-2120807345-59		1-3 %		Flam. Liq. 3, H226 Asp. Tox. 1, H304 (SCL: 1.00 %) Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H335
7-methyl-3-methyleneocta-1,6-diene (Myrcene)	123-35-3	204-622-5	01-2119514321-56		1-3 %		Flam. Liq. 3, H226 Asp. Tox. 1, H304 (SCL: 1.00 %) Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 Aquatic Acute 1, H400 (M=1) Aquatic Chronic 2, H411
P-Mentha-1,4(8)-dien	586-62-9	209-578-0	01-2119982325-32		< 1 %		Asp. Tox. 1, H304 (SCL: 1.00 %) Skin Sens. 1B, H317 Aquatic Acute 1, H400 (M=1) Aquatic Chronic 1, H410 (M=1)
3,7,7-trimethyl bicyclohep-3-en	13466-78-9	236-719-3	01-2119520252-55		< 1 %		Flam. Liq. 3, H226 Asp. Tox. 1, H304 (SCL: 1.00 %) Skin Irrit. 2, H315 Skin Sens. 1, H317 Aquatic Chronic 3, H412
P-mentha-1,3-dien	99-86-5	202-795-1	01-2120766853-42		< 1 %		Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H302 Skin Sens. 1B, H317 Eye Irrit. 2, H319 Aquatic Chronic 2, H411
5-isopropyl-2-methylbicyclo[3.1.0] hex-2-ene (alpha-Thujene)	2867-05-2	220-686-7	01-2120138351-66		< 1 %		Flam. Liq. 3, H226 Skin Sens. 1, H317

1-Octen-3-ol	3391-86-4	222-226-0	01-212075 3419-47		< 1 %		Acute Tox. 3, H301 Skin Irrit. 2, H315 Skin Sens. 1B, H317 Eye Irrit. 2, H319 Acute Tox. 4, H332

Fullstendig ordlyd av H-setningene finnes i punkt 16. Arbeidshygieniske grenseverdier er nevnt i punkt 8, såfremt de er tilgengelige.

Andre opplysninger:
[9] Identifisert av EU som ett av 26 parfymestoffer, som kan utløse kontaktallergi (Forordning (EF) 1223/2009 om kosmetiske produkter).

PUNKT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt:	Ved uhell: Kontakt lege eller legevakt - medbring etiketten eller dette sikkerhetsdatablad. Legen kan rette henvendelse til Arbeids- og miljømedisinske avdelinger (ved universitetssykehusene i Norge). Ved vedvarende symptomer eller ved tvil om den tilskadekomnes tilstand skal det søkes legehjelp. Gi aldri bevisstløs person vann eller lignende.
Innånding:	Ved åndedrettsbesvær eller anden irritasjon av luftveiene: Bring personen ut i frisk luft og hold personen under oppsyn.
Inntagelse:	I TILFELLE AV INNTAGELSE: Ring omgående til Giftinformasjonen / lege. Fremkall ikke oppkast. Hvis oppkast inntreffer, holdes hodet lavt, så det ikke kommer mageinnhold i lungene. Tilkall lege eller ambulanse. Symptomer på kjemisk lungebetennelse kan vise seg etter flere timers forløp. Personer som har inntatt produktet bør derfor holdes under legetilsyn i minst 48 timer.
Hudkontakt:	Forurenset tøy og sko fjernes. Hud, som har vært i kontakt med materialet, vaskes grundig med vann og såpe. Hudrensemiddel kan anvendes. Bruk IKKE oppløsningsmidler eller fortynnere. Ved hudirritasjon: Søk legehjelp.
Øyenkontakt:	Ved irritasjon av øyet: Fjern evt. kontaktlinser. Skyll straks øynene med rikelige mengder vand eller saltvann (20-30 °C) inntil irritasjonen opphører og minst i 15 minutter. Sørg for å skylle under øvre og nedre øyelokk. Søk straks legehjelp og fortsett skyllingen under transporten dit.
Forbrenninger:	Skyl med rikelige mengder vann inntil smerten opphører og fortsett deretter i 30 min.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Produktet inneholder stoffer som kan gi kjemisk lungebetennelse ved inntagelse. Symptomer på kjemisk lungebetennelse kan vise sig etter flere timers forløp.
Vevsødeleggende virkninger: Produktet inneholder stoffer som er etsende. Hvis damp eller aerosoler innåndes kan det gi skader på lunger og forårsake irritasjon og svie i åndedrettsorganene samt hoste. Etsende stoffer forårsaker irreversible skader på øyne. Etser huden.
Sensibiliserende virkninger: Produktet inneholder stoffer, som kan gi allergisk reaksjon ved hudkontakt. Allergireaksjonen inntreffer typisk 12-72 timer etter eksponering for allergenet og skjer ved at allergenet trenger inn i huden og reagerer med proteiner i det øverste hudlaget. Kroppens immunsystem oppfatter det kjemisk endrede proteinet som fremmedlegeme, og vil forsøke å nedbryte dette.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ved eksponering eller mistanke om eksponering:	Søk omgående legehjelp.
Ved hudirritasjon eller utslett:	Søk legehjelp.
Opplysning til legen:	Medbring dette sikkerhetsdatablad eller etiketten fra materialet.

PUNKT 5: Brannslokkingstiltak

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler:	Alkoholbestandig skum, kullsyre, pulvere, vanntåke.
Uegnede slokkingsmidler:	Vannstråle bør ikke anvendes, da det kan spre brannen.

5.2. **Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen**

Brann vil utvikle tett røyk. Utsettelse for nedbrytningsprodukter kan utgjøre helsefare. Lukkede beholdere, som usettes for ild, avkjøles med vann. La ikke vann fra brannslukning renne ut i kloakksystemet/overflatevann/grunnvann.
Hvis produktet usettes for høye temperaturer, f.eks. i tilfelle av brann, kan det dannes farlige nedbrytningsprodukter. Disse er:

- Karbonoksider (CO / CO2).

5.3. Råd til brannmannskaper

Bruk full åndedrettsbeskyttelse og beskyttelsesbekledning for å forhindre kontakt. Ved direkte kontakt med Kjemikalie, kan innsatsleder kontakte kjemikalieberedskap hos FHI på tlf: 21077000 med henblikk på ytterligere rådgivning.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Ikke antent lager avkjøles med vanntåke. Fjern om mulig brennbare materialer. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
Unngå direkte kontakt med sølt stoff.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå utslipp i kloakksystemet eller i vassdrag.
I tilfelle av utslipp i vassdrag eller kloakksystem skal ansvarlige myndigheter underrettes.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Utslipp begrenses og oppsamles med granulat eller lignende og avhendes etter reglene om farlig avfall.
Bruk sand, jord, kattegrus, eller universalbindemiddel til oppsamling av ikke-brennbare absorberende materialer og oppsamle det i en beholder til avhending i overensstemmelse med gjeldende regler.
Rengjøring foretas så vidt mulig med rengjøringsmidler. Oppløsningsmidler bør unngås.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Informasjon om avhending se kapittel 13.
Informasjon vedrørende personlige vernemidler se kapittel 8.

PUNKT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Beholder og mottakerutstyr jordforbindes/potensialutlignes.
Anvend eksplosjonssikkert [elektrisk/lys-/ventilasjons-] utstyr.
Anvend verktøy, som ikke frembringer gnister.
Treff forholdsregler mot statisk elektrisitet.
Etabler ev. avfallsoppsamlingsbakker/bassiner for å hindre utslipp til omgivelsene.
Unngå direkte kontakt med produktet.
Røyking, inntagelse av mat og drikke er ikke tillat i arbeidslokaler.
Se punktet "Eksponeringskontroll/personlige vernemidler" for opplysning om personlig beskyttelse.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Åpnet emballasje skal lukkes tett og oppbevares oppreist for å forebygge lekkasje.
Treff forholdsregler mot statisk elektrisitet.
Oppbevares kjølig på et godt ventilert område vekk fra mulige antennelseskilder.

Anbefalt oppbevaringsmateriale:	Oppbevares alltid i beholdere av samme materiale som den originale.
Brannkasse:	I henhold til Bekjentgjørelse om brannfarlige og brennbare væsker klassifiseres produktet som en væske i klasse III, underklasse 1 (1 opplagsenhet = 50 liter).

Lagertemperatur:	Romtemperatur, 18 til 23°C (Oppbevaring på lager, 3 - 8°C).
Materialer, som skal unngås:	Sterke syrer, sterke baser, sterke oksidasjonsmidler og sterke reduksjonsmidler.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Produktet bør kun brukes til anvendelser beskrevet i punkt 1.2.

PUNKT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametrer

1,7,7-trimethylbicyclo,2,2,1,heptan-2-one
Grenseverdi (8 timer) (mg/m³): 12
Grenseverdi (8 timer) (ppm): 2

P-cymen
Grenseverdi (8 timer) (mg/m³): 135
Grenseverdi (8 timer) (ppm): 25

Bekjentgjørelse nr. 2203 om grenseverdier for stoffer og materialer av 29/11/2021.

DNEL

(+)-cCamphen

Varighet	Eksponeringsvei	DNEL
På kort sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Dermal	1.25 mg/kg bw/dag
På kort sikt – systemiske virkninger - forbruker	Dermal	625 µg/kg/dag
På kort sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Dermal	0.21 mg/kg bw/dag
På kort sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Dermal	210 µg/kg/dag
På kort sikt – systemiske virkninger - forbruker	Dermal	100 µg/kg/dag
På kort sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Innånding	110.19 mg/m³
På kort sikt – systemiske virkninger - forbruker	Innånding	54.3 mg/m³
På kort sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Innånding	110.19 mg/m³
På kort sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Innånding	110.19 mg/m³
På kort sikt – systemiske virkninger - forbruker	Innånding	54.3 mg/m³
På kort sikt – systemiske virkninger - forbruker	Oral	625 µg/kg/dag
På kort sikt – systemiske virkninger - forbruker	Oral	100 µg/kg/dag

(R)-p-mentha-1,8-dien

Varighet	Eksponeringsvei	DNEL
På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Dermal	9.5 mg/kg bw/dag
På kort sikt – systemiske virkninger - forbruker	Dermal	4.8 mg/kg bw/dag

På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Innånding	66.7 mg/m³
På kort sikt – systemiske virkninger - forbruker	Innånding	16.6 mg/m³
1,7,7-trimethylbicyclo,2,2,1,heptan-2-one		
Varighet	Eksponeringsvei	DNEL
På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Dermal	10 mg/kg bw/dag
På kort sikt – systemiske virkninger - forbruker	Dermal	5 mg/kg bw/dag
På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Innånding	17.632 mg/m³
På kort sikt – systemiske virkninger - forbruker	Innånding	4.348 mg/m³
DL-borneol		
Varighet	Eksponeringsvei	DNEL
På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Dermal	10 mg/kg bw/dag
På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Innånding	17.632 mg/m³
Eukalyptol		
Varighet	Eksponeringsvei	DNEL
På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Dermal	2 mg/kg bw/day
På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Innånding	7.05 mg/m³
Linalool; 3,7-dimethyl-1,6-octadien-3-ol; dl-linalool		
Varighet	Eksponeringsvei	DNEL
På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Dermal	2.5 mg/kg bw/dag
På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Innånding	2.8 mg/m³
P-cymen		
Varighet	Eksponeringsvei	DNEL
På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Dermal	0.25 mg/kg bw/dag
På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Innånding	0.88 mg/m³
P-mentha-1,3-dien		
Varighet	Eksponeringsvei	DNEL
På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Dermal	0.833 mg/kg bw/dag
På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Innånding	2.939 mg/m³
P-Mentha-1,4-dien (Gamma Terpinene)		
Varighet	Eksponeringsvei	DNEL
På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Dermal	0.833 mg/kg bw/dag
På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Innånding	2.939 mg/m³
P-Mentha-1,4(8)-dien		

Varighet	Eksponeringsvei	DNEL
På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Dermal	0.52 mg/kg bw/dag
På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Innånding	3.6 mg/m³
Pin-2(10)-ene (Beta Pinen)		
Varighet	Eksponeringsvei	DNEL
På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Dermal	0.8 mg/kg bw/dag
På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Innånding	5.69 mg/m³
Pin-2(3)-ene (Alpha-pinene)		
Varighet	Eksponeringsvei	DNEL
På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Dermal	0.542 mg/kg bw/dag
På kort sikt – systemiske virkninger - forbruker	Dermal	0.225 mg/kg bw/dag
På lang sikt – systemiske virkninger - arbeidere	Innånding	3.8 mg/m³
På kort sikt – systemiske virkninger - forbruker	Innånding	0.674 mg/m³
PNEC		
(+)-cCamphen		
Eksponeringsvei	Varighet av eksponering	PNEC
Ferskvann	kontinuerlig	0.001 mg/L
Ferskvann		720 ng/L
Ferskvannssediment		26.2 µg/kg
Havvann	kontinuerlig	0 mg/L
Havvann		72 ng/L
Havvannssediment		2.62 µg/kg
Jord		21.1 µg/kg
Periodisk utslipp (Ferskvann)		720 ng/L
Periodisk utslipp (havvann)		72 ng/L
Rovdyr		2.08 mg/kg
Spillvannsbehandlingsanlegg		10 mg/L
(R)-p-mentha-1,8-dien		
Eksponeringsvei	Varighet av eksponering	PNEC
Ferskvann	kontinuerlig	14 µg/L
Havvann	kontinuerlig	1.4 µg/L
1,7,7-trimethylbicyclo,2,2,1,heptan-2-one		
Eksponeringsvei	Varighet av eksponering	PNEC
Ferskvann	Enkelt	1.71 µg/L
Havvann	Enkelt	0.171 µg/L
DL-borneol		
Eksponeringsvei	Varighet av eksponering	PNEC
Ferskvann	kontinuerlig	1.71 µg/L
Havvann	kontinuerlig	0.171 µg/L
Eukalyptol		
Eksponeringsvei	Varighet av eksponering	PNEC
Ferskvand	kontinuerlig	57 µg/L
Havvann	kontinuerlig	5.7 µg/L

Linalool; 3,7-dimethyl-1,6-octadien-3-ol; dl-linalool		
Eksponeringsvei	Varighet av eksponering	PNEC
Ferskvann	kontinuerlig	0.2 mg/L
Havvann	kontinuerlig	0.02 mg/L
P-cymen		
Eksponeringsvei	Varighet av eksponering	PNEC
Ferskvann	kontinuerlig	0.004 mg/L
Havvann	kontinuerlig	0 mg/L
P-menth-1-en-8-ol (Alpha-Terpineol)		
Eksponeringsvei	Varighet av eksponering	PNEC
Ferskvann	kontinuerlig	68 µg/L
Havvann	kontinuerlig	6.8 µg/L
P-mentha-1,3-dien		
Eksponeringsvei	Varighet av eksponering	PNEC
Ferskvann	kontinuerlig	0.002 mg/L
Havvann	kontinuerlig	0 mg/L
P-Mentha-1,4-dien (Gamma Terpinene)		
Eksponeringsvei	Varighet av eksponering	PNEC
Ferskvann	kontinuerlig	0.003 mg/L
Havvann	kontinuerlig	0 mg/L
P-Mentha-1,4(8)-dien		
Eksponeringsvei	Varighet av eksponering	PNEC
Ferskvann	kontinuerlig	0.634 µg/L
Havvann	kontinuerlig	0.063 µg/L
Pin-2(10)-ene (Beta Pinen)		
Eksponeringsvei	Varighet av eksponering	PNEC
Ferskvann	kontinuerlig	1.004 µg/L
Havvann	kontinuerlig	0.1 µg/L
Pin-2(3)-ene (Alpha-pinene)		
Eksponeringsvei	Varighet av eksponering	PNEC
Ferskvann	Enkelt	0.606 µg/L
Havvann	Enkelt	0.061 µg/L

8.2. Eksponeringskontroll

Overholdelse av de angitte grenseverdier bør kontrolleres regelmessig. Se ev. At-veiledning

Generelle forholdsregler:	Røyking, inntagelse av mad og drikke er ikke tillat i arbeidslokaler.
Eksponeringsscenarier:	Det er ikke implementert noen eksponeringsscenarier for dette produkt.
Eksponeringsgrense:	Ervervsmessige brukere er omfattet av arbeidsmiljølovgivningens regler om maksimumkonsentrasjoner for eksponering. Se arbeidshygieniske grenseverdier ovenfor.
Tekniske tiltak:	Utvikling av damp skal holdes lavest mulig og under de pålydende grenseverdier (se ovenfor). Bruk eventuelt punktutsugning såfremt alminnelig luftgjennomstrømning i arbeidslokalet ikke er tilstrekkelig. Sørg for synlig skilting av øyenskyll og nøddusj.
Hygieniske f forholdsregler:	Alt tilsmusset tøy tas av og vaskes innen gjenbruk.
Forholdsregler til begrensning av eksponering av miljøet:	Sørg for at det ved arbeide med produktet forefinnes oppdemningsmateriale i umiddelbar nærhet. Bruk om mulig spillbakker under arbeidet.
Individuelle beskyttelsesforanstaltninger	

Generelt:	Anvend kun CE merket verneutstyr.		
Luftveiene			
Type	Klasse	Farve	Standarder
Ved tilstrekkelig ventilasjon er åndedrettsvern ikke nødvendig.	-	-	-
Hud og kropp			
Type	Type/Kategori	Standarder	
Ingen særlige ved normal tilsiktet bruk.	-	-	
Hender			
Materiale	Hansketykkelse (mm)	Gjennombruddstid (min.)	Standarder
Butylgummi	0.5	> 480	EN374-2, EN374-3, EN388
Øyne			
Arbeidssituasjon	Type	Standarder	
Industriell bruk	Bruk beskyttelsesbriller med sideskjold.	EN166	

PUNKT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper	
9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper	
Fysisk tilstand:	Flytende.
Farge:	Gulaktig.
Lukt:	Karakteristisk.
pH:	Produktets egenskaper gjør at det ikke kan utføres test eller at dette ikke er relevant.
Massefylde (g/cm³):	0,90-0,92.
Viskositet:	Produktets egenskaper gjør at det ikke kan utføres test eller at dette ikke er relevant..
Partikkelegenskaper:	Finder ikke anvendelse på væsker.
Tilstandsendring og damp	
Smeltepunkt (°C):	Produktets egenskaper gjør at det ikke kan utføres test eller at dette ikke er relevant.
Bløtgjøringspunkt/-intervall (voks og pasta) (°C):	Har ikke anvendelse på væsker.
Kogepunkt (°C):	Produktets egenskaper gjør at det ikke kan utføres test eller at dette ikke er relevant.
Damptryk:	Produktets egenskaper gjør at det ikke kan utføres test eller at dette ikke er relevant.
Relativ dampmassefylde:	Produktets egenskaper gjør at det ikke kan utføres test eller at dette ikke er relevant.
Dekomponeringstemperatur (°C):	Produktets egenskaper gjør at det ikke kan utføres test eller at dette ikke er relevant.
Data for brann- og eksplosjonsfare	
Flammepunkt (°C):	45.
Antennelighet (°C):	Produktets egenskaper gjør at det ikke kan utføres test eller at dette ikke er relevant.
Selvantennelighet (°C):	Produktets egenskaper gjør at det ikke kan utføres test eller at dette ikke er relevant.
Øvre og nedre eksplosjonsgrense (% v/v):	Produktets egenskaper gjør at det ikke kan utføres test eller at dette ikke er relevant.

Oppløselighet	
Oppløselighet i vann:	Produktets egenskaper gjør at det ikke kan utføres test eller at dette ikke er relevant.
n-octanol/vann koeffisient:	Produktets egenskaper gjør at det ikke kan utføres test eller at dette ikke er relevant.
Oppløselighet i fett (g/L):	Produktets egenskaper gjør at det ikke kan utføres test eller at dette ikke er relevant.
9.2. Andre opplysninger	
Andre fysiske og kjemiske parameter Ingen data tilgengelige.	

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet	
10.1. Reaktivitet	Ingen data tilgengelig.
10.2. Kjemisk stabilitet	Produktet er stabilt under de betingelser, som er angitt i punkt 7 "Håndtering og lagring".
10.3. Risiko for farlige reaksjoner	Ingen særlige.
10.4. Forhold som skal unngås	Unngå statisk elektrisitet. Må ikke usettes for oppvarming (f.eks. solbestråling), da overtrykk kan utvikles.
10.5. Materialer som skal unngås	Sterke syrer, sterke baser, sterke oksidasjonsmidler og sterke reduksjonsmidler
10.6. Farlige nedbrytningsprodukter	Produktet nedbrytes ikke ved bruk til anvendelser angitt i punkt 1.

PUNKT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Akutt toksisitet - inntakelse

Produkt/Substans	Forsøksmetode	Art	Eksponeringsvei	Test	Resultat	Andre opplysninger
1,7,7-trimethylbicyclo,2,2,1,heptan-2-one		Rotte	Oral	LD50	> 5000 mg/kgbw	
1,7,7-trimethylbicyclo,2,2,1,heptan-2-one		Rotte	Dermal	LD50	> 2000 mg/kgbw	
(R)-p-mentha-1,8-dien		Rotte	Oral	LD50	> 2000 mg/kgbw	
Beta-Caryophyllen		Mus	Oral	LD50	> 5000 mg/kgbw	
P-menth-1-en-8-ol (Alpha-Terpineol)		Rotte	Oral	LD50	> 2000 mg/kgbw	
P-menth-1-en-8-ol (Alpha-Terpineol)		Rotte	Innånding	LC50	30100 mg/m³	
Terpinen-4-ol	OECD 401	Rotte	Oral	LD50	1300 mg/kgbw	
DL-borneol		Rotte	Oral	LD50	1310 mg/kgbw	
Linalool; 3,7-dimethyl-1,6-octadien-3-ol; dl-linalool		Mus	Oral	LD50	1700 mg/kg	

Linalool; 3,7-dimethyl-1,6-octadien-3-ol; dl-linalool		Kanin	Dermal	LD50	5610 mg/kg	
Linalool; 3,7-dimethyl-1,6-octadien-3-ol; dl-linalool		Mus	Innånding	LC50	3,2 mg/kg	
7-methyl-3-methyleneocta-1,6-diene (Myrcene)		Mus	Oral	LD50	> 3380 mg/kgbw	
7-methyl-3-methyleneocta-1,6-diene (Myrcene)		Kanin	Dermal	LD50	> 5000 mg/kgbw	
7-methyl-3-methyleneocta-1,6-diene (Myrcene)		Rotte	Oral	LD50	> 5000 mg/kgbw	
1-Octen-3-ol	OECD 425	Rotte	Oral	LD50	175 mg/kgbw	

Hudetsning/-irritasjon
Forårsager hudirritasjon.

Alvorlig øyenskade/øyeirritasjon
Forårsaker alvorlig øyeirritasjon.

Respiratorisk sensibilisering
På grunnlag av de foreliggende data anses kriteriene for klassifisering ikke å være oppfylt.

Hudsensibilisering
Kan forårsake allergisk hudreaksjon.

Kimcellemutagenisitet

Produkt/Substans	Forsøksmetode	Art	Konklusjon	Andre opplysninger
P-Mentha-1,4-dien (Gamma Terpinene)	OECD 471	Bakterie	Ingen skadelige virkninger observert	

Kreftfremkallende egenskaper
På grunnlag av de foreliggende data anses kriteriene for klassifisering ikke å være oppfylt.

Reproduksjonstoksisitet

Produkt/Substans	Forsøks metode	Art	Varig het	Test	Resultat	Konklusjon	Andre opplysninger
P-Mentha-1,4-dien (Gamma Terpinene)		Rotte		OECD 422	Reproduktiv effekt observert	Skadelige virkninger observert	

Enkel STOT-eksponering
Kan forårsake organskader.

Gjentatte STOT-eksponeringer
På grunnlag av de foreliggende data anses kriteriene for klassifisering ikke å være oppfylt.

Aspirationsfare
Kan være livsfarlig hvis det inntas og kommer i luftveiene.

11.2. Opplysninger om andre farer

Langtidsvirkninger
Irritative virkninger: Produktet inneholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øyenkontakt eller ved innånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i at kontaktområdet bliver mer utsatt for opptak av skadelige stoffer som f.eks. allergener.

Hormonforstyrrende egenskaper
Ingen særlige.

Andre opplysninger
(R)-p-mentha-1,8-dien er klassifisert av IARC i gruppe 3.
7-methyl-3-methyleneocta-1,6-diene (Myrcene) er klassifisert av IARC i gruppe 2B.

PUNKT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

Produkt/Substans	Forsøksmetode	Art	Delmiljø	Varighet	Test	Resultat	Andre opplysninger
Beta-Caryophyllen	OECD 202	Dafnier		48 timer	EC50	> 0.17 mg/L	
Beta-Caryophyllen	OECD 201	Alger		72 timer	ErC50	> 0.033 mg/L	
Terpinen-4-ol		Dafnier		24 timer	EC50	37.7 mg/L	
Terpinen-4-ol		Dafnier		48 timer	EC50	26.6 mg/L	
Linalool; 3,7-dimethyl-1,6-octadien-3-ol; dl-linalool		Fisk		96 timer	LC50	22 - 46 mg/L	
Linalool; 3,7-dimethyl-1,6-octadien-3-ol; dl-linalool		Krepsdyr		48 timer	EC50	20 mg/L	
Linalool; 3,7-dimethyl-1,6-octadien-3-ol; dl-linalool		Alger		96 timer	EC50	88,3 mg/L	
7-methyl-3-methyleneocta-1,6-diene (Myrcene)		Fisk		96 timer	LC50	1.30 mg/L	
7-methyl-3-methyleneocta-1,6-diene (Myrcene)		Dafnier		48 timer	EC50	1.47 mg/L	
7-methyl-3-methyleneocta-1,6-diene (Myrcene)		Alger		48 timer	EC50	0.34 mg/L	
P-mentha-1,3-dien		Fisk		96 timer	LC50	3.15 mg/L	
P-mentha-1,3-dien		Dafnier		48 timer	EC50	1.7 mg/L	
1-Octen-3-ol		Dafnier		48 timer	EC50	8.02 mg/L	

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Produkt/Substans	Nedbrytelig i vannmiljøet	Forsøksmetode	Resultat
Beta-Caryophyllen	Ja	OECD 310 - Readily biodegradable	64 % after 21 days
(R)-p-mentha-1,8-dien	Ja	OECD 301 B	71,4 %

12.3. Bioakkumuleringsevne

Produkt/Substans	Forsøksmetode	Potentiel bioakkumulerbar	LogPow	BCF	Andre opplysninger

(R)-p-mentha-1,8-dien		Ingen data tilgengelig	Ingen data tilgengelig	864.8	
Beta-Caryophyllen		Ingen data tilgengelig	6,23	Ingen data tilgengelig	
Linalool; 3,7-dimethyl-1,6-octadien-3-ol; dl-linalool		Ingen data tilgengelig	2,97	Ingen data tilgengelig	

12.4. Mobilitet i jord

(R)-p-mentha-1,8-dien
LogKoc = 6324, Lavt mobilitetspotentiale.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Blandingen/produktet inneholder ingen stoffer som er vurdert til å være et PBT- og/eller vPvB-stof.

12.6. Hormonforstyrrende egenskaper

Ingen særlige.

12.7. Andre negative virkninger

Produktet inneholder økotoksiske stoffer som kan ha skadelige virkninger for vannlevende organismer.
Produktet inneholder stoffer som kan gi uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

PUNKT 13: Sluttbehandling

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Produktet er omfattet av reglene om farlig avfall.
HP 3 - Brannfarlig
HP 4 - Irriterende (hudirritasjon og øyenskader)
HP 5 - Spesifikk målorgantoksisitet (STOT)/aspirasjonstoksisitet
HP 13 - Sensibiliserende
HP 14 - Økotoksisk
Innhold/beholder håndteres i overensstemmelse med myndighetenes forskrifter om avfall.

EAK-kode / Avfallsgruppe	20 01 26* Olje og fett, bortsett fra avfall hørende under 20 01 25
Særlig merking	Ikke anvendelig.
Uvasket emballasje:	Emballasje med restinnhold av produktet, håndteres etter samme betingelser som produktet.

PUNKT 14: Transportopplysninger

	14.1 UN	14.2 UN forsendelsesbetegnelse	14.3 Transportfareklasse(r)	14.4 PG*	14.5. Env**	Andre opplysninger
ADR	UN1169	AROMASTOFFER, FLYTENDE	Transportfareklasse: 3 Faresedler: 3 Klassifikasjonskode: F1 	III	Ja	Begrensede mengder: 5 L Tunnelrestriksjonskode: (D/E) Se ellers pkt ytterligere informasjon nedenfor.

IMDG	UN1169	EXTRACTS, AROMATIC, LIQUID	Class: 3 Labels: 3 Classification code: F1 	III	Ja	Limited quantities: 5 L EmS: F-E S-D Se ellers pkt ytterligere informasjon nedenfor.
IATA	UN1169	EXTRACTS, AROMATIC, LIQUID	Class: 3 Labels: 3 Classification code: F1 	III	Ja	Se ellers pkt ytterligere informasjon nedenfor.

* Emballasjegruppe
** Miljøfarer

Annen informasjon
ADR / Se Tabell A, seksjon 3.2.1 for eventuelle opplysninger om særlige forhold, krav og advarsler i forbindelse med transport. Se Skriftlige Anvisninger, seksjon 5.4.3, med henblikk på minimering av skader i forbindelse med uhell eller ulykker under transport.
IMDG / See the Dangerous Goods List, section 3.2.1, for any information on special provisions, requirements, or warnings in connection with transport.
IATA / See Table 4.2 for any information on special provisions, requirements, or warnings in connection with transport.
Produktet er omfattet av konvensjonene om farlig gods.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Ikke anvendelig.

14.7. 14.7 Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Ingen data tilgjengelig.

PUNKT 15: Opplysninger om regelverk

15.1 Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Bruksbegrensninger
Utelukkende til ervervsmessig bruk.
Produktet må ikke anvendes ervervsmessig av unge under 18 år.
Gravide og ammende må ikke usettes for påvirkninger fra produktet. Risikoen og muligheten for tekniske foranstaltninger eller innretning av arbeidsstedet til imøtegåelse av slike påvirkninger, skal derfor vurderes.

Krav om særlig utdannelse
Ingen særlige krav.

SEVESO - Farekategorier / Navngitte farlige stoffer
P5c - BRANDFARLIGE VÆSKER, Terskelmengde (kolonne 2): 5.000 tons / (kolonne 3): 50.000 tons
E1 - MILJØFARER, Terskelmengde (kolonne 2): 100 tons / (kolonne 3): 200 tons

Produktregistreringsnummer
1938536.

Annet
Ikke anvendelig.

Kilder
DK: Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde. Baseret på Rådets direktiv 94/33/EF af 22. juni 1994 om beskyttelse af unge på arbejdspladsen.
DK: Gravides og ammendes arbejdsmiljø (At-vejledning A.1.8-6, opdateret 2020)
DK: Bekendtgørelse nr. 372 af 25. april 2016 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.
DK: Forordning nr. 1357/2014 af 18. december 2014 om affald.
Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger (CLP).
Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjennelse av samt begrensninger for kjemikalier (REACH).

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet
Nei.

PUNKT 16: Andre opplysninger

Fullstendig ordlyd av H-setninger omtalt i punkt 3
H226, Brannfarlig væske og damp.
H228, Brannfarlig fast stoff.
H301, Giftig ved inntakelse.
H302, Farlig ved inntakelse.
H304, Kan være livsfarlig, hvis det inntas og kommer i luftveiene.
H315, Forårsaker hudirritasjon.
H317, Kan forårsake allergisk hudreaksjon.
H318, Forårsaker alvorlig øyenskade.
H319, Forårsaker alvorlig øyeirritasjon.
H332, Farlig ved innånding.
H335, Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
H336, Kan forårsake sløvhet eller svimmelhet.
H361, Mistenkt for å skade forplantningsevnen eller det ufødte barn.
H371, Kan forårsake organskader.
H400, Meget giftig for vannlevende organismer.
H410, Meget giftig med langvarige virkninger for vannlevende organismer.
H411, Giftig for vannlevende organismer, med langvarige virkninger.
H412, Skadelig for vannlevende organismer, med langvarige virkninger.

Forkortelser og initialord

ADN = Europeiske Bestemmelser vedrørende International Transport av Farlig Gods ad Indre Vannveier
ADR = Europeisk Konvensjon om International Transport av Farlig Gods ad Vei
ATE = Vurdering av Akutt Toksisitet
BCF = Biokonsentrasjonsfaktor
CAS = Chemical Abstracts Service
CE = Conformité Européenne
CLP = Lovgivning om Klassifisering, Merking og Emballering av stoffer og blandinger [Europaparlamentets og Rådets Forordning (EF) Nr. 1272/2008]
CSA = Kjemikaliesikkerhetsvurderinger
CSR = Kjemikaliesikkerhetsrapport
DNEL = Derived-No-Effect-Level
EINECS = Europeisk Fortegnelse over Eksisterende Markedsførte Kjemiske Stoffer
ES = Eksponeringsscenario
EUH setning = CLP-spesifisert faresetning
EWC = Europeisk Avfallskatalog
FN = Forente Nasjoner
GHS = globalt harmonisert system til klassifisering og merking av kjemikalier
IARC = Internasjonale agentur for kreftforskning
IATA = International Air Transport Association
IMDG = Den Internasjonale Kode for Sjøtransport av Farlig Gods
LogPow = Logaritme av oktanol/vann-fordelingskoeffisienten
MARPOL = Den Internasjonale Konvensjon om Forebyggelse av Forurensing Fra Skip, 1973 som modifisert ved Protokollen av 1978.
OECD = Organisasjonen for Økonomisk Samarbeide og Utvikling
PBT = Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk
PNEC = Predicted-No-Effect-Concentration
RID = Lovgivningen om Internasjonal Transport av Farlig Gods på Bane
RRN = REACH Registreringsnummer
SCL = Spesifikk konsentrasjonsgrense.
STOT-RE = Spesifikk Målorganstoksisitet — Gjentatt Eksponering
STOT-SE = Spesifikk Målorganstoksisitet — Enkel Eksponering
SVHC = Substances of Very High Concern
TWA = Tidsvektet gjennomsnitt
UVCB = Kompleks hydrokarbonstoff
VOC = Flyktige Organiske Bestanddeler
vPvB = Meget Persistente og Meget Bioakkumulerende

Annen informasjon

Klassifiseringen av blandingen for helsefarer er basert på beregningsmetodene i CLP.
Klassifiseringen av blandingen for miljøfare er basert på beregningsmetodene i CLP.
Klassifiseringen av blandingen for fysiske farer er basert på forsøksdata.

Annet

Endringer i forhold til siste vesentlige revisjon (første siffer i SDS Versjon, se punkt 1) av dette sikkerhetsdatablad er markert med en blå trekant.
Opplysningene i dette sikkerhetsdatablad gjelder kun produktet nevnt i punkt 1 og er ikke nødvendigvis gjeldende ved bruk sammen med andre produkter.
Det anbefales å utlevere dette sikkerhetsdatablad til den faktiske bruker av produktet. Den nevnte informasjon kan ikke brukes som produktspesifikasjon.
Land-språk: NO-no